

Redactioneel

Vanzelfsprekendheid Zoals de oudgeworden mannequin haar ouderdom moet verhullen achter de sleetse glimlach van de face-lift, zo moeten ook gebouwen jong en fris blijven. De mode dwingt en eist nieuwe gezichten, nieuwe gevels van klassiek tot eigentijds gefragmenteerd, alles kan, zolang de tand des tijds, de band tussen architectuur en vergankelijkheid, eeuwigheid en de dood, maar verhuld wordt. Steeds weer wordt een nieuwe trend geregistreerd; maar de beelden lossen op in de obsessie van de registratie: de afbeelding, de schaduw van het beeld wordt tot object verheven waardoor de fysieke gestalte, het werkelijke lichaam onzichtbaar blijft. De snelheid van de mode en de warencirculatie die keer op keer nieuwe beelden en images eist, ontkent de lichamelijke diepte in de architectuur. Deze ontkenning, die het vak erodeert tot een reclameboodschap en die het onvermogen om een vanzelfsprekende architectuur te maken in stand houdt, lijkt op afasie.

Afasie is de onmogelijkheid om te spreken omdat iedere ordening, iedere regel in het verstand is weggeval- len: de taal, de architectuur implodeert tot een stotteren en stamelen van onsamenhangende fragmenten. Alles kan, de intrinsieke regels worden ontkend, er is geen ordening; dit leidt tot de verstomming van de taal, van de architectuur.

De zwaarte, de tegenpool van de snelheid en van de mode, is het verzet tegen de erosie van de architectonische traditie en de egaliserende werking van de moderne beeldenstorm. Het embleem van de zwaarte zijn de fundamenteën, de zwijgende littekens in de rotsen, de versterkte delen in het zand, die de geschiedenis overleven als eeuwige merktekens van voorbije culturen. Dit beeld geeft vaste grondslag aan de traditie van het architectonisch denken; een denken dat stoelt op de sleuven in de grond, de fysieke en mythische kracht van de plaats, de ordening van de compositie, de materialiteit en het licht. Het glanzen van de gepolijste steen, de echo van de hal, de lichtval in de gang of de warmte van de stenen muur in de blakerende middagzon zijn ervaringen die het vanzelfsprekende in de architectonische traditie belichamen. De vanzelfsprekendheid, de adequatie van de ordening en de compositie van het materiaal geeft de architectuur een zwaartepunt, een komaspunt in de storm van de onverstaanbaarheid.